Ч. 96 (11.349). Львів, середа 2. травня 1928. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Важкі й імперативні завдання.

Львів, 1. травня 1928.

За недовгий час восьмилітнього побуту під Польщею виказує наш національний біляне величезні пасиви в усіх ділянках життя. Нарід непомірно збіднів і далі біднів, котиться в безвиглядну економічну пропасть. Український селянин, що від віків жив виключно майже з хліборобства, з дня на день поменьшує свій варстат праці силою приросту населення і роздроблювання ріллі. В самій Галичині було в 1925 р. кругло 800.000 економічно-несамостійних і невистарчальних господарств, а на цілій українській території в Польщі поверх міліона таких господарств. Коли рахувати на господарство тільки 5 душ, то вийде, що маємо пять міліонів незабезпеченого економічно українського населення. Незважаючи на такий земельний голод розпарцелювано по 1. I. 1923 р. на українській етнографічній території 445.000 гектарів землі між польських кольоністів і осадників (з того в самій Галичині кругло 200.000 гект.). Колиж зважити, що всього, пригідного до парцеляції, запасу землі було на тій території кругло 1,600.000 гект., то прийдеться ствердити, що навіть колиб весь цей запас розділити виключно між місцеве населення, то і його не вистарчилоб на заспокоєння земельного голоду.

Хоч від покінчення війни минуло вже богато часу, то по нинішній день наше селянство не відбудувалось. І відбудуватись не може, бо і з державних кредитів і з субсідій майже зовсім не користає. Елементарні катастрофи і нещастя, що навістили наше населення останніми літами ще збільшують нужду й горе українського села. Таким чином наше населення позбавлене спроможности поширення своїх варстатів праці наслідком кольонізації й осадництва, нищене недоїданням та голодом наслідком не тільки недостачі землі але й силою елементарних катастроф як повені й неврожаї, котиться в обійми загибелі, попадає в безвихідний стан фізичного вимирання. Та є ще одна обставина, яка цей процес життєвої безвиглядности нашого населення дуже ускладнює, а саме: еміграційні труднощі. Українське село наслідком недостачі варстатів праці, що забезпечилиб йому істнування, є нині перенаселене. Тепер живе в нашому селі поверх яких 40 відсотків лишнього населення. Воно безрадне, бо завдяки еміграційній політиці позбавлене спроможности використовування плюсів вигідної зарібкової, сезонової еміграції, а позбавлене рівночасно грошевих засобів не має змоги використати як слід і поселенчої еміграції. Словом перед українським населенням перспективи правдивого пекла, якщо обставини і події будуть складатись для нього на далі так як досі.

Але й тим все нещастя нашої країни не вичерпується. Коли до повищого додамо щей страшні життєві перспективи тисячів зльокавтованого українського урядництва, робітництва й їх родин, то прийдемо до пересвідчення, що наше положення катастрофальне, бо звязане з поважною загрозою екзистенції цілих соток тисяч і міліонів душ українського народу. Правда є в нас господарські й економічно-фінансові установи, є кооперація, що намагаються радити лиху, стараються рятувати населення самодопомогою, та чи вони в силі зарадити таким непомірно великим потребам і недостачам нашого народу, чи в силі опанувати всю широчінь загрожуючої нам руїни, чи в силі переломити дійсність? А такий стан грізний для нас не тільки перспективою фізичної заглади частини населення, але ще більше самим процесом нещасної вегетації, мізерного животіння з нікчемними засобами цілком природної боротьби за самозбереження, що в таких обставинах мусить бути нероздільно звязана з моральною дегенерацією тих, які не схочуть собі дати вирвати життя. Біда й голод не знають меж дозволеного й гідного, вони пруть свої жертви однако і до вчинків геройства, самовідречення і до подлости та нікчемности.

Згадувати на тлі змальованої біди та нужди ще й про інші наші втрати булоб і не потрібне, та всеж не можемо поминути мовчанкою культурної ділянки нашого національного життя. Тут дійшли ми до того, що з 3662 народніх шкіл, які були на наших землях, заки вони стали предметом польської політики, маємо нині кругло сімсот. (На Україні, де до 1917 р. не було ні одної української школи є їх нині 14.808). Середні школи в смішно малій скількости стоять перед марevом утраквізації т. є. польонізації. Фахових українських шкіл нема ні одної. А у ділянці вищого шкільництва ми стратили все те, що мали за Австрії на львівському університеті, і по нинішний день натомісць не тільки нічого не здобули, але й немаємо ніяких виглядів на здобутки.

Політично ми теж не сконсолідовані. Партійництво, внутрішня гризня, нищення всяких авторитетів, клеветництво, і накінець особиста ривалізація та нечувано роздута атмосфера взаїмного недовіря, підривають у самому зародку всяку плянову, на далеку мету обраховану працю, та примушують усіх наших засліплених партійців жити з дня на день. Внутрішня міжпартійна політична боротьба зїдає в нас таку масу енергії, що її вже не вистарчає на позитивну працю над ратунком загроженої екзистенції народу.

І ось у такий страшний час нашого національного лихоліття вступила на арену широкого життя наша умандатована народом національна репрезентація. Її завдання? — Вони очевидні! Вона має змагати до того, щоби своєю працею і своєю боротьбою не тільки припинити описаний процес руїни та дегенерації, але й направити річище нашого національного життя у цілком протилежну сторону, у бік всестороннього економічного, культурного й громадського ренесансу. Бо коли це не станеться, коли зааклїматизована тепер у Польщі політика відносно нашого народу не заломиться і не змінеться, то що тоді буде за який десяток чи два десятки літ, коли за дотеперішніх вісім літ наш біляне виказує такі величанські втрати?

Там, де мова про загрожену екзистенцію, там не може бути місця для якоїнебудь поблажливости у боротьбі за самозбереження, там ця боротьба мусить бути енергійною, повною посвяти, там вона не може припинятися, але мусить вестися безнастанно і без стриму. Але мусить вона бути попри те гідною, мусить бути консеквентною і що найважніше пляновою. В тій боротьбі треба використовувати всі можливі й доступні для нашого представництва засоби не тільки парляментарного й законодатного характеру, але й усі можливі та доступні засоби міжнародньої ваги й міжнароднього характеру.

Самозрозуміло, що на першому місці між завданнями нашої репрезентації стоять справи життя й буття народу на його землі, але не меньше важними є й ті другі завдання праці на широкому міжнародньому форумі, що є необхідними для надання там автентичного змісту українській політичній проблемі як такій, а справне виконування яких мусить стати дуже помічним при успішній реалізації перших, випливаючих з теперішнього переходового моменту завдань. Одні й другі без сумніву дуже важкі, але вони необхідні й імперативні, а для їх виконування дістала наша національна репрезентація безсумнівний і неспірний мандат від свого народу.

В. М.

•

Справлення похибки. В неперешій статті п. н. „Вага національної репрезентації" проскочила наслідком коректорського недогляду похибка, яку тут справляємо: всіх українських послів, вибраних з українських лист є не 40, як видруковано, а 41

Основи славянської політики.

Полеміка Бенеш-Данев. — Панславізм політичний і панславізм культурний. — Теорія й практика.

(Від власного кореспондента.)

Прага, 25. квітня 1928.

Міністер закордонних справ чехословацької республики д-р Едвард Бенеш надрукував у минулім році в „Слованск-ім Пжеглед-і" низку статей під загальним титулом „Проблєм славянської політики". Провідна думка тих статей була та, що довоєнний панславізм, як собі його уявляли всі попередні генерації від Яна Коляржа до Крамаржа включно, нині не має ніякого змислу. Політичний панславізм свою ролю відограв і мусить уступити своє місце якимсь іншим, сучаснішим концепціям. Якщо нині й можна говорити про якусь спільну славянську політику, то лишень на полі культурнім.

Статті ці свого часу викликали великий розголос. Виступив проти них насамперед д-р Крамарж, який почув себе особисто діткненим, бо цеж виходило, що не тільки його політику, але й його самого кладуть до архіву. З другого боку знайшлись публіцисти, що палко виступили в оборону Бенешових гадок. Не без відгомону залишився цей виступ і в польських кругах.

Нині зголошується до слова новий опонент, а саме колишній болгарський міністр-президент Ст. Данев. (Див. „Славянскі Глас", 1927, ч. 4. — книжка вийшла з опізненням). Стаття Данева займає цілих 12 сторін і написана в досить дражливім тоні. Данев із самого початку приєднується до думок, які висловив Крамарж у полеміці з Бенешом, а потім подає низку своїх власних аргументів, які мають доказати хибність Бенешової концепції. Головним із тих аргументів є підкреслювання ріжниці між сучасністю й майбутністю. Бенеш, — каже Данев, — орієнтується виключно на сьогоднішний день і не числиться з тим що за якийсь час обставини можуть і змінитись. А мудра політика мусить прозрівати в майбутність і до неї бути приготовлена.

Що ж то за майбутність?

Бенеш виразно зазначує, що перетворення Росії в СРСР завдало старому панславізмові найтяжчий удар. Він не криється з тим, що той панславізм був чинником скорше реакційним, ніж поступовим, але як реальний політик він ладен був би з ним числитись, евентуально навіть на нього орієнтуватись, колиб за ним стояла якась реальна сила. Та говорити про СРСР як про чинник славянської політики — значить смішити людей і себе. А без Росії, себ-то без 100 міліонів славян, якуж там експанзію можуть розвинути славяни західні й полудневі? Тому треба переорієнтуватись і шукати чогось іншого.

Данев згоджується, що нинішний стан річей дає рацію Бенешові. СРСР і панславізм — поняття екстремні, а без східних славян не може бути й мови про політичний панславізм. Але... Але більшовики не вічно будуть триматись, стара Росія — й то дійсно стара: єдина неділима йтд. — може відродитись, ба повинна відродитись, а тоді відродиться й колишній панславізм. Якже тоді почуватиме себе Бенеш? Що тоді казатимуть чехи, опинившись на світових манівцях і втративши звязок зі славянською політикою?

Бути суддею між Бенешом та його опонентами не є моїм завданням. Можу лише подати деякі причинки до освітлення цього спору й помогти читачеві самотужки дійти до справедливого висновку. А для цього треба перенести спір на конкретний грунт, на грунт фактів і буденної практики.

Що уявляли собі керманичі передвоєнного панславізму під славянською політикою — це відомо. Для російських панславістів славянська політика означала безоглядне гноблення внутрішніх славян — поляків, українців, білорусів — та імперіялістичні зазіхання на славян зовнішніх. Для панславістів західних славянська політика означала заплющування очей на гноблення внутрішніх славян у Росії й жебрання „русских рублей" на москвофільську пропаганду. Гарного в тім було мало, й жалкувати за тим, що такий панславізм загинув, нема підстави.

Та може нинішний, повоєнний панславізм означає щось іншого, кращого? Про панславізм Крамаржа можна сказати, що він мало чим відріжняється від старого, довоєнного. На щастя, Крамарж рішаючого впливу на нинішню чехословацьку політику не має, тому ніхто й не потрібує оплачувати коштів його „ідеальних" поглядів на славянську політику. Цілком інакше стоїть справа в Болгарії, де тон задають Бобчеви та інші оригінальні Даневи.

ники „ідеальної“ славянської політики. У болгарськім „Славянськім Товаристві“ московські чорносотенці звили собі таке міцне кубло, що ніякою силою їх звідти не викурити. Досить сказати, що в своїх поглядах на українську справу Товариство йде за вказівками славнозвісного проф. Погодіна, що в публікаціях Т-ва розповідаються несотворені річі про „Малоросію“ й „малоросів“, що про якусь допомогу на культурні потреби української еміграції нема й мови. Та досить прочитати хочаб отсю статтю Ст. Данева, щоб переконатись, яким духом дишуть болгарські „славянофіли“ до України й українців: повно тут шпильок та отруєних стрілок у напрямі Закарпаття з його „русским“ населенням, Харкова з його неминою українізаційною політикою йтд.

Теорія Бенеша та його однодумців також вимагалаб деяких поправок що до українського питання. Досить зазначити такий факт: у розмові зі співробітником „Лідових Новін“ президент Масарик нещодавно заявив, що війна принесла визволення всім славянським народам, крім... лужицьких сербів! Очевидно, що і Масарик, і Бенеш — в їх погляди більше-менше однакові — ще не продумали українську проблєму до кінця й ще мають тут де-які теоретичні застереження. Але їх практика (коли поминути практику щодо Закарпаття, яка є річю окремою для себе) під кожним оглядом мусить бути признана бездоганною. У кожнім разі болгарській практиці до неї як до зорі небесної далеко.

Отже поборники відродження панслявізму орудують арсеналом дуже пишних слів, а на ділі роблять величезну ріжницю між славянами „першого“ й „другого“ сорту. Натомісць орудують противники пансляв ізму словами непоказними, буденними, тверезими — а на ділі ріжниць ніяких не роблять (хіба що де в підсвідомости); докладають усіх сил до того, щоб у Празі кожний славянин почував себе як удома, байдуже чи то славянин „старший“ чи „молодший“, славянин „першого“ чи „другого“ сорту.

От коли в Софії всі славяни так добре себе почуватимуть, як у Празі, тоді Даневи що-йно дістануть чвину легітимацію висловлювати свої погляди на основи славянської політики.

М. Г.

Між молотом і ковалом.

II.

Два табори. — Політика російського великодержавства на Україні. — Суть національної політики КП(б)У. — Русотяпи і національні кастрати в ролі її оборонців.

Позиції обох таборів: української соціяльної лівиці (опозиціоністів-шумскістів, „оглашенних“ з більшости КПЗУ і Сель-Робу-правиці) та інтернаціонально-територіяльної спілки з-під стягу радянської казьонщини (зрівняних під стрихулець московського великодержавства малоросів, русотяпів, русофілів і божевільних комуністичних романтиків зпоміж укапістів і боротьбістів, українців усяких національних ступнів, москалів, жидів і поляків) сьогодня вже досить ясно зазначені. Перший табор домагається систематичної й послідовної українізації всіх ділянок життя Рад. України, усунення кольоніяльної системи на Рад. Україні та консолідації України як рівноправної української радянської держави. Дотеперішню дійсність на Рад. Україні характеризує він як національно-культурну автономію. В оцінці тієї дійсности табор української соціяльної лівиці фактично не відбігає від нашої оцінки, повторюючи іншими словами все те, що ми говорили, твердили й доказували на протязі останніх літ.

Інтернаціонально-територіяльна казьонщина твердить, що українська соціяльна лівиця „під натиском' дрібноміщанської стихії скотилася на націоналістичні позиції шумскізму, який являється прикритою формою нагінки на національну політику Рад. України“. Коли домагання систематичної й послідовної українізації та змагання до політичного й економічного унезалежнення України від Москви є проявом „дрібноміщанської стихії“, то справді слушність по боці виразників, представників й оборонців казьонщини. В противенстві до становища української соціяльної лівиці інтернаціонально-територіяльний табор на Україні взагалі, а русофільсько-комунізуючий зокрема оборонює дотеперішню нац. політику КП(б)У і від її одобрення робить залежним якінебудь дальші розмови про обєднання. Про економічне й політичне унезалежнення Рад. України цей табор навіть не згадує. Він не противиться вивченню української мови чужонаціональною радянською бюрократією, він допускає повільне здійснювання української національно-культурної автономії під своїм проводом і беззастережним впливом, але рішучо відкидає такі „мазепинські“ домагання, як економічне й політичне унезалежнення України від московського центру, бо це — очевидно — недвозначна „контрреволюція“. Інтернаціонально-територіяльний табор на Україні, теоретично допускаючи навіть вихід Рад. України зі союзу, фактично не вийшов поза рямки кадетського лібералізму у відношенні до України. Він заздро береже московської супремації над Україною і не думає під тим оглядом робити яких-небудь уступок.

Західно-український відділ інтернаціонально-територіяльного табору (себ-то недавні русофіли зі Сель-Робу-Лівиці та їх хамелеонські підголоски, жиди з КПЗУ і поляки з ППС-лівиці) боронять дотеперішньої нац. політики на Рад. Україні (а не нац. політики Рад. України, як часом помилково вони пишуть). Оборону тієї політики роблять вони пробним й угольним каменем марксистської, ленінської і якої хочете правовірности. А чим же по суті є та нац. політика? Як ми вже зазначували, є це українська національно-культурна автономія в комуністичному сосі. Українська мова на Рад. Україні, мова 40-міліонового народу, віками гнобленого і визискуваного, мова, що пробивала собі шлях на вершини культури в темряві російської дійсности, мова третьої з черги у Словянщині літератури, є лише рівнорядною і рівноправною з російською мовою на Україні. На ділі, з огляду на російсько-жидівське бюрократичне засилля є вона підпорядкована російській мові в суспільному масштабі. Та на цьому не кінчається фактична другоступеневість української мови. Влада на Україні, яка є лише мандатарною владою Москви, всіми засобами могутнього диктаторського апарату ставить перепони українській стихії, що змагається рухом рівномірно-прискореним. З тією метою влада на Рад. Україні дбайливо будує і виводить вали й остроколи для „охорони“ нац. меншостей: москалів, жидів, поляків, молдаван, німців, болгар, греків й інших ліліпутних нацменшостевих острівців, щоби, борони Боже, їх не залляли високі буруни української національної стихії. Коли 6 (шість) міліонів українців (по офіціяльній рад. статистиці) в межах РСФСР не мають найпримітивніших національних прав, коли вони віддані на поталу певної денаціоналізації взагалі і русифікації зокрема, коли українська Кубань не може вийти поза межі рідної сітки українського початкового шкільництва й аматорських вистав, коли на Криму (який майже в половині був українським) десь безслідно пропали українці, коли... і т. д., — тоді на Україні яких 5 міліонів москалів, жидів, поляків, німців, молдаван, болгар і греків, є в упривілейованому становищі. Для них не лише засновуються школи всіх типів (як щодо викладової мови та російсько-жидівського зусилля щодо складу учнів у всіх середніх і вищих школах Рад. України), але й творяться окремі національні сільради, райони і навіть автономні республики з власною управою і судівництвом. Невиключене, що в дальшому ході цеї розбудови пересадного національно-меншостевого лібералізму вони ще одержать і свої „армії“, хоч Україна й досі не має своєї армії. Усміхаєшся, читачу, і думаєш, що ми може перебрали мірку в згущуванні чорних колірів? Немає нічого неможливого під сонцем взагалі, а в умовах комуністичної експериментації і російських великодержавних намагань зокрема. Україна є Ахилевою пятою Рад. Союзу. З тією метою її не лише з півночі і сходу, але навіть і з полудня (через створення кримської республики як члена РСФСР) обняла Сов. Росія своїм „охоронним валом“ і прикрила своїми опікунчими крилами*). Це зовнішні „охоронні“ засоби. А внутрішні — це широко закроєна нац. політика це творення меншостевих районів, округ й „автономних республик“, це жидівська кольонізація, це витворювання штучної національної шахівниці на однолітній національній території України, щоби не лише засобами насилля, не лише при допомозі червоної армії, деиеувських опричників і рішаючого російсько-жидівського активу в КП(б)У та чужинного бюрократичного засилля у кермуючих політичних й економічних центрах, але й допомогою з боку упривілейованих нацменшостей цупко прибрати до рук Україну і кермувати понад 80 проц. українською більшістю на... Україні. „Доцільність“ нац. політики, себ-то політики упривілейовання більших і менших нацменшостей на Україні, в дальшому ході не виключує й творення „армії“ автономних республик, як

*) Як відомо в своїм часі (в р. 1920) велася завзята боротьба за будучу Рад. Галичину. Між іншим був проект створити з неї окрему республику в РСФСР щоби таким чином через польську і жидівську меншість обняти опікунчим крилом нинішню Рад. Україну і зі заходу. Зовсім природно що теперішній інтернаціонально-територіяльний табор на зах.-українських землях дає нам посмак того, в якому напрямку відбувалось би те приборкування Радянської України. — Ред.

Д-Р ІВАН БРИК.

„Просвіта“ і Федькович.

(Докінчення.)

Ми бачили, що без оцінки виділ не друкував ні одного твору. Та до Ф-ча у новій умові поставився суворіше, бо застеріг собі вказувати йому теми до популярних книжечок. Чомуж так? З матеріялів відданих „Просвіті“ надруковано: 1) Руські церковні і народні коляди, 2) Село фармазони, 3) Дванацять пісень в честь св. Николая, 4) Казки про стрільця і від чого море солоне, 5) Життя св. Юрія і Ф-ві пісні про нього, 6) Вечерниці, читанка, де попри анекдоти є життя св. Димитрія і нові муки Христові.

Виділ „Просвіти“ не приняв до друку: 1) Проскуря, збірка набожно-навчаючих віршиків, 2) Пісня про янголів і дияволів, 3) Пісні для дітей, 4) Ворожка, 5) Руський женчик.

За такі популярні видання стрінувся виділ із неприхильною оцінкою заг. зборів у травні 1874 р., а у 1873 р. рішив закупити найліпші популярні видання в чужих мовах, щоб „легче і систематичніше подавати народові потрібні відомости, а заразом будити патріотизм“.

Та, на жаль, Ф-ч уроїв собі, що найкраще ширити освіту при помочі набожних пісень і гри на лірі. Він тоді пильно займався ворожбицтвом і астрольогією. І коли виділ по своїм переконанням, а може більше з уваги на особу Ф-ча, друкував ще пісні і життя святих, то вже ніяким робом не міг видати „Ворожки“. А прецінь Ф-ч розумів добре потреби народу і мав далеко ширший і реальніший погляд на народню освіту, чого доказом його програма популярних видань, що залишилася в його рукописній спадщині. Рішення виділу є доказом, що з тої хоробливої фільософії поета здавав собі справу. Не хотів втратити Ф-ча, але й не міг дати йому волі в доборі тем для популярних видань.

Обидві сторони почували себе ніяково і треба було тільки доброї волі, щоб над пропастю „непорозуміння“ кинути кладку. Те зробив член виділу проф. Юліян Романчук своїм простосердечним, не лицемірним, листом з січня 1875, який подаю у вимках: „Ми надіялись, що небавком знов до нас вернете — між тим се не сталось, а непорозуміне, яке опісля наступило між Вами і „Просвітою“, фізичний спершу проділ зробило майже і моральним... Тепер не бажаю нічого так сердечне, як щоб між львівськими Русинами і Вами була така сама щирість те сердечність, як ще за давних літ. Сеж однако найбільше від Вас залежить... Колиб Ви, будучи ще у Львові, не відсувалися так від громади, не жили самітно мов пустельник, колиб були більше оберталися між нами котрі щиро врадувались Вашим приїздом до Львова, і наконець, колиб Ви хоч трошка менше були дразливі на деякі слова або поступки, котрі може нерозважно, але не неприхильно до Вас були висказані або сповнені, сердечна приязнь між нами і Вами булаб і до нині ні на волос не розірвалась... Виділ „Просвіти“ як давнійший так і теперішній сприяє Вам щиро і жалує, що між ним і Вами стало непорозуміне. Однако „Просвіта“ інакше не могла зробити, як зробила. Що деяких книжочок, Вами зладжених, не приймила — се не є ніяким закидом против Вас... Не мож жадати від „Просвіти“, щоб приймала і книжки для неї непридатні“. „Просвіта“ вчислила Ф-ви весь матеріял і придатний і непридатний, але до того, до чого зобовязався, нестає ще багато. А „Просвіта“ мусить докладно рахуватися і дуже щадити, бо від смерти Лаврівського соймова підмога зійшла з 5.000 на 2.000 зр. „Так здаєся, бачите й самі, що „Просвіта“ насупротив Вас не провинила, і що Ви за скоро поступили, зриваючи з нею всяку звязь. Давнійші відносини не дадуть вже вправді вернутися, бо „Просвіта“ матеріяльно не в стані тепер такий контракт як давнійше з Вами робити, але моглибисте, н. пр. на мої руки (або на чиї хочете) присилати свої праці для „Просвіти“, котрі вонаб (по 15 зр. до 20 зр. від аркуша друку) ремунеровала. Я гадаю, що се булоб для обох сторін корисно, особливож для Вас. А маєте і так книжки „Просвіти“ деякі в себе, то бисте після них може дещо написали (я розумію тут книжки помічні, котрі „Просвіта“ для Вас закупила, німецькі і и.; як бисте не хтіли приймити мого проекту, то „Просвіта“ запевне буде домагатися від Вас віддання згаданих книжок). Така є моя гадка. Вірте мені, що походить вона з души бажаючої добра та гаразду не тілько загальній нашій справі, але й щиро прихильної до Вас і желаючої, щоби Ваші великі способности не йшли марно“.

В слід за тим пішов лист від заст. голови Ом. Партицького 5. III. 1875: „Проф. Романчук удїлив Виділови „Просвіти“ сю радісну звістку, що Ви хоч і в відлаленю не забуваєте на нас і заєдно около популярних книжочок заходитесь. Виділ „Просвіти“ поручив мені просити Вас о дальшу поміч для товариства. Малі непорозуміня, які через треті особи повстали, нині чей не повторяться. Виділ „Просвіти“ робить приготовлення до видавництва популярної газети і хоче в тім ділі запевнитися Вашої ласкавої помочи“.

У відповідь на невідомий лист Ф-ча Партицький 24. III. писав: „Товариство „Просвіта“ великих жадань до Вас не має, бо матеріялів для „Просвіти“ і цікавих книжок лишилисте нам при відділі досить много. Для вирівнання невеличкої, як думаємо, залеглости будьте ласкаві спорудити яку малу книжочку для

будуть сповнювати завдання наємників Москви і берегти її стану посідання.

Такою є нац. політика на Рад. Україні і такої політики завзято боронить різноперстний інтернаціонально-територіяльний табор на Україні. Посередній осуд цеї політики українською соціяльною лівицею — то підпорядкування себе українській дрібноміщанській стихії, то скочення на націоналістичні позиції шумскізму, то допомога „ундо-радикало-фашизмові", то „зрада робітничо-селянського руху".

Оборона нац. політики на Рад. Україні є обороною не лише російського великодержавства, не лише культурної супрематії й економічного визиску, але й оборона своїх власних інтересів. Нинішні ліві сель-роби, перейшовши на протязі останніх літ глибоку еволюцію, по суті в нічому не змінилися. Лінія оборони російської великодержавности, яка грала у них велику ролю в передвоєнній добі, нині набрала наскрізь реальної сутности. Їхня еволюція є тільки формальною, а по суті наступило розвинення і закріплення передвоєнної політичної лінії, а разом з тим і всякої іншої. А що російську великодержавність з успіхом хоронить теперішня нац. політика на Рад. Україні, протиставлячись українській національній стихії, то зовсім природно, що вони найшлися в перших рядах її оборонців. Русофільська ненависть до українства, до українського національного, а тим самим політичного відродження та економічної самостійности України, нині перетворилися в ненависть до емансипації України, як до „дрібноміщанської, націоналістичної і контрреволюційної затії". Змінилися слова і вивіски, але непорушною і навіть більш просвічистою остала суть. Що поляки з ППС-Лівиці і жиди з кальонної КПЗУ є союзниками б. русских молодшого випуску й оборонцями кагановичівського напрямку нац. політики на Рад. Україні — цеж хіба наскрізь ясне, органічне і природне.

Під національним оглядом нинішні ліві сель-роби є як не скритими русскими (давніше вони були русскими культурно, а тепер підкреслюють свою русскість під національно-соціяльним оглядом), то щонайменше національними кастрами. Українська національна справа, навіть в ленінському розумінні, є для них як не крайно ненависна, то при всій „прихильности" до неї чужа і незрозуміла. Тимбільше чужою, контрреволюційною, дрібноміщанською та „ундо-фашистською" є вона для усоюзнених з ними поляків і жидів.

І з позицій русотяпства чи національного кастратизму, а в обороні російської супрематії над Україною громлять вони нині українську соціяльну лівицю та анатемізують „мазепинський" шумскізм.

В безконечній черзі...

Політичний процес 15-ьох.

Пятий день розправи.

ПЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ

Нині, в понеділок, переслухано решту прокураторських свідків, головним чином поліц. функціонарів з Коломиї, що обтяжували менше або більше останніх пятьох обвинувачених. Потім покінчено читання актів і предсідник відложив розправу до середи, щоб трибунал мав час застановитися завтра над питаннями для прис. суддів. Тому, що в четвер з приводу свята 3-го травня розправи також не буде, присуд западе правдоподібно аж в суботу. В середу промовлятиме прокуратор.

•

Розправа зачалася з того, що на салю покликано решту свідків, разом 8 осіб. Після упімнення предсідника, що перед судом мають зізнавати правду, зізнавав перший св.

Юліян Урбановський,

комісар поліції в Коломиї, за згодою обох сторін незаприсяжений. Свідок оповідає подрібно, як його підчинені функціонарі зловили одної ночі при залізничім торі Коломия-Городенка обв. Горюка і Бачинського з приладдям до перетинання дротів. Обвинувачені боронилися тим, що вони хотіли витяти собі руру з заліза, якої потребували до своїх гімнастичних приладів, а потім признались оба, що вони дістали такий розказ від Геника. Арештований Геник признався теж до того, що такий приказ видав, а сам дістав його тиждень передше від Стефураничина. Щодо обв. Берлада, то він признався теж, що належав до організації, але заявляє, що з членами її не погоджувався в ріжних справах і „Український Революціонер" йому не подобався. Стефураничин утік за границю.

На запит прокуратора св. оповідає, що обвинувачені творили гурток ЗУНРО, хоч врештою для поліції обоятно, чи цею організацією учеників кермувала УВО, чи ЗУНРО. Бо — на його думку — між обома організаціями не було ніколи істотної ріжниці, а тепер то вже абсолютно нема ніякої. Св. переконаний, що учні коломийської гімназії могли належати рівночасно до УВО і до ЗУНРО, а пізніше за підмогою прокуратора каже, що вони могли передше належати до УВО, а потім перейти до ЗУНРО.

Д-р Шух.: Це зовсім мильне!

Св.: Можливо, я не перечу.

Опісля оповідає, які акти саботажу мали в тому часі місце в Коломийщині (підпалення римо-кат. пароха у Воскресінцях і кілька інших).

Другий з черги свідок,

Ян Дерень

комісар поліції, незаприсяжений. Оповідає, як арештовано Бачинського, Горюка і Геника, а потім ще й Берлада. Св. признає, що радив підсудним зізнавати в суді такосамо, як на поліції, за що обіцяв їм скорий вихід з тюрми. Щодо Стефураничина, то він був усе на оці поліції, а після арештування підсудних утік за границю. На запит прок. св. представляє, які саботажі мали місце в Коломийщині, Снятинщині, Станиславівщині, Калущині, й ін. повітах в серпні-вересні 1927 (вичисляє кільканацять місцевостей, де підпалено двори, стирти сіна або де пилловано залізничі замахи й роблено всякі ушкодження). Опісля оповідає, як в 1925 р. прийшло до розламу в УВО і як з її рядів виломилася ЗУНРО. Перша організація є більше фашистична, друга теж націоналістична, але явно радянофільська. На запит д-ра Шух. признає, що „Українського Революціонера" діставали почтою і такі люди, що з тою організацією не могли мати нічого спільного, отже діставали проти своєї волі.

Опісля складав свої зізнання св.

Володимир Левицький,

урядовець скарбу в Коломиї, гр.-кат., в якого мешкав обв. Балицький. Оповідає, як в суботу, 17. вересня Балицький вибрався з Піком до його батька на село, звідки вернув другого дня. Св. виставляє обв. Балицькому якнайкраще свідоцтво; таке саме свідоцтво виставляли йому всі професори польської гімназії в Снятині і дир. кс. Борови. Обв. Балицький мав одинокий у класі поведення: зразкове.

За згодою обох сторін зрезигновано з переслухання жінки свідка, п-ї Ольги Левицької. Черговий свідок

Ісидор Радух,

ст. постерунковий, гр.-кат., незаприсяжений. Зізнає, що обв. Степаняк признався в слідстві, що доставчив приладдя Горюкові з тим, що він з Бачинським мали перетяти тел. дроти. Горюк відібрав від Степаняка слово чести, що він того не виявить і сказав йому, на що потребує тих приладів.

Після того зізнає дещо довше св.

Казімеж Дильскі,

„виводовця" поліції, незаприсяжений. Він оповідає широко, які були ферменти серед гімн. молоді в Коломиї, яку він слідив і які акти саботажу запримічено в Коломийщині, при чому помагає собі з готового еляборату. Св. обтяжує найбільше Берлада, який був у близьких взаєминах зі Стафураничином, котрий цілу акцію, розсилав, власноручно адресуючи „Українського Революціонера" і т. д. На пит. д-ра Стар. каже, що Берлад був радикалом...

Владислав Ціґлер,

„ст. пшодовнік" поліції, незаприс., зізнає, що був командантом патрулі, яка приловила Горюка й Бачинського з приладдям. Обвинувачені були босі і виглядали як робітники, за яких себе й видавали. Опісля признались, що вони гімн. учні і що хотіли собі витяти зал. руру до гімнастики (до реку). Коли св. оказав їм, що при зал. шляху нема ніде такого заліза ні таких рур, приловлені не знали, що на це відповісти. В часі їх приарештування було похмурно і росла дощ.

Останній свідок

Петро Кічан,

молоденький друкарський практикант, незаприс. зізнає, що Степаняк мешкав з Горюком. Бачинського свідок не знав, Степаняка і Горюка знає. Оповідає, як Степаняк з Горюком прийшли до нього і як він позичив їм пилку, якої вони потребували, як казали, до перетинання палиці. На запит предс. каже, що якби Горюк був прийшов до нього сам, він був би йому теж позичив пилки.

Тому, що св. п-і Карпюкова Михайлина, в якої мешкали оба Стефаники (Кирило і Юрко), не явилася, її зізнання відчитано.

В цьому місці зарядження павзу. По павзі прочитано решту актів і трибунал пішов на нараду в справі питань для суддів присяглих. По півгодинній нараді трибунал вернув на салю і його предсідник оголосив, що для впорядкування і стилізації тих питань треба більше часу, тому він відкладає розправу до середи.

•

На непевну адресу.

Краківський „Іл. Курєр Подзєнни" вдарив у великий давін тривоги з приводу процесу гімн. учнів і всю вину за те, що сталося, звалює — врештою не перший раз — на виховання в українських гімназіях, яке радить узяти в польські руки. „Проочив" тільки одну дрібничку, а саме, що гро обвинувачених походить зі Снятина і його околиці, де вони ходили до гімназії — польської. Отже всі ті уваги „Кур. Цодз." спрямовані на фальшиву адресу, бо їх треба було звернути на адресу гімназій з польською мовою навчання.

З преси.

На марґінесі побуту міністра Залеського в Римі.

Парижський радянофільський тижневик „Українські Вісти" приносить у останньому числі цікаву статтю п. н. „Україна і Закордонна політика", в якій між іншим читаємо:

„Польський міністр закордонних справ поїхав до Риму і ймовірно підпише там тепер або пізніше угоду з італійським урядом про всякі справи, важні для Польщі й Італії. Нема сумніву, що серед справ цих одно з перших місць, може навіть перше займає питання Чорного моря. В справі Чорного моря Італія сьогодні, як споконвіку, по венецьким і генуйським традиціям, тай по своєму географічному положенню — живо заінтересована, можна сказати навіть — найбільш заінтересована з усіх західно-европейських держав. Але яким титулом приступає до Чорноморської справи — Польща? Вонаж з Чорним морем не межує? Отже, яким титулом простягає вона свої пальці до чорноморських інтересів. Титулом історичної традиції польського напору на український і чорноморський Схід тай титулом географічним. Тримаючи в своїх руках Східну Галичину, Польща панує над одною з чорноморських артерій, Дністром і його вододілом, а маючи в своїх руках Львів, Польща держить під своєю владою в інтересах своєї економічної і політичної експанзії — осередок балтійсько-чорноморської торговлі в старовині тай чи не найголовніший центр цієї-ж торговлі в теперішньому віці — Львів".

„Стара петербурська дипльоматія не розуміла цього високополітичного значіння Львова для України і Чорного Моря. Вона, правда, викидала чимало грошей в цю країну, щоб там деморалізувати сумної слави „москвофільську" партію — всяких Дудикевичів і компанію, але нічого вона не зробила, щоби притягнути собі симпатії загалу східно-галицької людности. Навпаки, своєю політикою вона відкидала від себе українську людність Галичини. Це ясно виявилося у війні, коли українська Галичина виставила окремі українські леґіони задля боротьби проти російсько-московської держави".

„Нема найменшого сумніву, що уряд Радянської України розуміє особливі, специфічні, питомо-українські, чорноморські інтереси у зносинах з Італією, тай що поставить їх на черзі у відповідній хвилі й у відповідному місці і з цілою вагою, якої інтереси ці заслуговують. Коли особливим специфічним інтересом російського народу є забезпечити собі свобідний доступ передовсім до Балтійського моря, то особливим завданням України є забезпечити свободу міжнародові його природні чорноморські інтереси, в цілому їх розмірі і в усіх їх аспектах, отже також у взаєминах з Італією тай у відношенні до Польщі і до Східної Галичини. Російський царіз віддавна за

народу. За всі дальші праці предкладаємо Вам окремі після сил наших ремунерації. Що до обєму книжок, то „Просвіта" Вам міри визначити не може. Як, Добродію, думаєте, так і чиніть. При великім кружку сельських читачів нині і більші ділька розходитися будуть".

В протоколах „літературного відділу" 31. III. 1875 занотовано: „Федькович доносить, що „Просвіті" як давніше і тепер завсіди прихильний і обовязується для неї і дальше працювати. На запитання що до условин для дальших праць відписано, що „Просвіта" їх ремунерувати в данім разі готова. Залеглости давніші вирівняє п. Ф-ч яким популярним ділом". Те прийняв до відома виділ без дискусії 10. квітня. Під 23. квітня коротка нотатка: „Ф-ч доносить, що задля тифу не міг забратися до праць для „Просвіти". Обіцює писати, як одужає". „З тої причини, що многі попитують ся кликою Ф-ча о царівні Елені, о котрій донесено було (помилково — б.) що продався у Львові, віднесеться до Ф-ча о надісланє манускрипту". Проте вже днем наперед писав приватно Партицький, якому відповів Ф-ч 18. червня: „Як тільки переклад Довбуша скінчу, так зараз берусь для Просвіти писати. Що, то ще й сам не знаю. Уперед ту казку, що ви мені про ню писали. А як у „Просвіті" відробюсь, так зараз берусь до трагедії „Гонта", котрої плян вже маю готовий. Потому думаю видати німецькі поезії, а відтак трагедію „Кара Дьорді".

На жаль, і життя і духова праця поета поплили далі так, що в него не було вже ні фізичної ні психічної змоги писати для „Просвіти". Здавалося би, що прикре непорозуміння, не завинене нарочно або злою волею ні „Просвітою" ні Федьковичем вирівнялося. Здавалося би, та скреґіт лишився.

Федькович помер 11. I. 1888 р., а в протоколах „Просвіти" читаємо, що на засіданню виділу 12. I. „принято до відома, що вислано 25 зр. на руки редакції „Буковини" на вінок покійному Федьковичеви від руських народних товариств, а 27. I. „принято до відома, що з 25 зр., висланих на вінець покійного Федьковича 10 зр. приняла на себе „Руська Бесіда". І тільки всього. Ні слова більше про смерть високоталановитого письменника, почесного члена, колишнього редактора.

Невже особиста враза взяла верх над національним і найпримітивнішим людським обовязком? Не берусь судити.

Не мав письменник щастя стрінути людей, що уміли би зручно повести і використати його величезний талант. Зате діждався такого знаменитого життєпису, написаного д-ром О. Маковеєм і видання творів „Науковим Товариством ім. Т. Шевченка у Львові", як ні один український письменник.

ціонально обєднаний, ніяка, навіть найменша частина його не терпить чужого ярма; український нарід досі роздертий і необєднаний. Історичним завданням української радянської держави є здійснити українське обєднання, а глибокий міжнародній змисл союза України з Росією й іншими радянськими республиками полягає в тому, що з одного боку Радянська Україна дає свою поміч братнім республикам і націям у досягненні їх особливих цілей і завдань, а з другого боку вона має змогу, право й обовязок домагатися помочі цього Союза для осягнення своєї незмінної мети: обєднання всіх українських земель".

Так уявляє собі між іншим місію міністра Залеського в Римі публіцист з радянофільських „Українських Вістей" і так формулює завдання української радянської держави щодо Чорного Моря і щодо центра балтійсько - чорноморської торговлі, яким є Львів.

З парляментарної арени.

Власні телефонограми з 30. квітня 1928.

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

Голосування на бюджетом мін-ства закорд. справ.

(ік) Сьогодня бюджетова комісія покінчила друге читання над бюджетом мін-ства закорд. справ. Серед дискусії цікавою була увага пос. Тромпчинського (З ЛН), який подав до відома, що він чув, начеби міністр закорд. справ переказував із дисп. фонду щомісячно 100 тис. зол. в розпорядження президії ради міністрів і 40 тис. зол. місячно в користь одного зі своїх підчинених. Ця замітка була свого рода ревеляцією. Пос. Полякевич (1-ка) старався зараз затушувати враження, але це не вдалося. Дир. політ. департаменту мін-ства закорд. справ полк. Матушевський (полковник ген. штабу, бувш. нач. II. відділу) відіслав інтерпелянтів безпосередно до міністра, який один знає долю дисп. фонду. Пос. Домбський, як референт даного мін-ства, заявив, що після такої уваги його довіря до правильного користування з дисп. фонду, призначеного виключно на закорд. видатки, є захитане. Остаточно переголосовано бюджет із невеликими змінами, а саме деякі суми перенесено до інших позицій. Залишено фонд на пропаганду у висоті 4.835.000. З дисп. фонду (11 міл.) частину перенесено до пропагандового фонду. На внесок пос. Четвертинського (ЗЛН) польська більшість у комісії скреслила 1 зол. з фонду міжнарод. комісії на знак протесту проти політики шефа комісії Кальондера (швайцарець).

ЕМЕРИТУРА Й ІНВАЛІДСЬКІ РЕНТИ.

(ік) Після перерви приступлено до розгляду відділу емеритур, інвалідських рент і пенсій. Справоздавець пос. Кшижановський пояснив, що цей бюджет обіймає лише емеритури держ. адміністрації. Нема тут емеритур держ. монополів, підприємств ані залізничих. Пос. Корнецький звернув увагу, на збільшення емер. видатків внаслідок масового звільнювання держ. урядовців і функціонарів із політ. причин. Серед промовців забрав голос також представник Українського Клюбу **пос. д-р Ст. Біляк.** Він звернув увагу, що інвалідський закон з 19. березня 1921 року спеціяльно кривдить інвалідів української національности, тому, що в ньому є виразно зазначений преклюзійний речинець зголошування прав до інвалідських рент припав на ті часи, коли українське громадянство з політ. мотивів не брало участи у виконуванні розпорядків польських військових властей. Однак та обставина не може творити причини для відмовлення слушних матеріяльних прав інвалідів української національности. Тому треба конче змінити обовязуючий інвалідський закон через устійнення додаткового речинця зголошення прав до інвалідських рент. Друга справа, яка вимагає коректини а саме шиканування прохачів наказними комісарями та взагалі адм. властями, які опінюють полагоду заяв. Звичайно буває, що полагода заяв на інвалідські ренти тріває около два роки. Наприкінці пос. д-р Біляк зголосив відповідні внески. Йому відповідав віцемін. скарбу Гродзицький.

Він признав, що важність реєстрування торкається 1919 і 1920 рр., однак щодо додаткового речинця, то він міг би бути назначений лише шляхом нового закону. В справі прискорення полагоди подань видано вже відповідний розпорядок. Опісля переголосовано бюджет і приступлено до розгляду бюджету мін-ства сусп. опіки.

БЮДЖЕТ МІН-СТВА СУСП. ОПІКИ.

(ік) Перший промовлив мін. праці і сусп. опіки Юркевич. До обсягу діяльности мін-ства належать: 1) охорона праці, 2) сусп. обезпечення, 3) сусп. опіка, 4) еміграція. Мін. подрібно перейшов програму праці та діяльність у всіх 4 обсягах. Серед дискусії пос. Вознїцький (Визв.) звертав увагу на факт, що податок, плачений всіми громадянами, але опіка обіймає лише відносно невелику частину населення та цілком не піклується 70% громадян, які творять сільське населення. Референт бюджету пос. Прагер (ППС) підкреслив характеристичний момент, що бюджет мін-ства праці і сусп. опіки є на 20 разів менший від бюджету військового мін-ства. Найближче засідання бюдж. комісії відбудеться 2. травня в огляду на відсутність у соймі соц. послів, які будуть приймати участь у 1-травневому святі. Також 3-го травня, як польське нац. свято, засідання комісії не буде.

ЗАСІДАННЯ ГОЛ. УПРАВИ „ВИЗВОЛЕНЯ".

(ік) Нині радила в соймі гол. управа партії „Визволеня" під головуванням пос. Макс. Маліновського. Головна управа поручила парл. клюбові вживати всіх можливих засобів для оборони дем. устрою та парляментаризму. В слід. резолюції зачіплено недвозначно клюб 1-ки та теперішній уряд марш. Пілсудського. Взагалі ухвали „Визволеня" досить радикальні.

МІНІСТРИ У СОЙМІ.

(ік) Сьогодні у марш. сойму Дашинського був на довшій конференції мін. судівництва Мейштович і віцем. Цар. Також конферував із Дашинським польський посол у Москві мін. Патек, який завтра відїзджає до Москви.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 30. квітня 1928)

ВИБОРИ У ФРАНЦІЇ.

(ік) Вчора т. є. в неділю 29. квітня відбулися доповняючі вибори до французького парляменту. На загал ці вибори принесли побіду нинішнього премієра Поанкаре та взагалі прихильникам теперішньої урядової коаліції. Несподіване було, що в деяких округах, які досі мали славу більшевицьких твердинь, вийшли кандидатами прихильники урядового бльоку. Комуністи потерпіли поражку, головно в округах Парижа. З відомих комуністів вибрані лише Кашен і Доріо. Соціялісти мають велику втрату. Перепав голова II. Інтернаціоналу і провідник французьких соціялістів Леон Блюм. Із соц. радикалів перепав 83-літній Ферд. Буіссон. Перепав також бувш. держ. підсекретар у мін-стві закорд. справ Бертелемі, відомий приятель поляків і польської закордонної політики. Вислідн численні такі: Разом з попередніми недільними виборами крайна правиця має 15 мандатів, група т. зв. національної єдности (Унія реп. демокр., реп. лівиця, реп. радикали) 308 мандатів, бувш. картель лівиці (соц. радикали, соц. республиканці, і обєднання соціялістів) 271, комуністи 14, соц. комуністи 3, ельзаські автономісти 5 мандати. 309 послів вибрані на ново, решта нові. Консерватисти отримали 2 мандати, республиканці 41, лівиця респуб. 10, соц. радикали 20, комуністи 8 мандатів, соціялісти утрималися при своїому. Свою побіду Поанкаре завдячує безумовно фінансовій політиці. В політиці імовірно не буде на далі ніяких змін. Справді перепав при виборах такий прихильник замирення з німцями як соціяліст Блюм, але перепав теж такий приятель Польщі, як Бертелемі. Далтого французьких виборів не можна трактувати як побіду антинімецького курсу у Франції.

ДОВКОЛА АРЕШТУВАННЯ БЕЛІ КУНА.

(ік) Виясняється, що головною метою побуту Белї Куна у Відни було зорганізування конгресу комуністів у Відні, який головно мав заниматися мадярськими справами. Австрійський уряд бажав би відставити Белю Куну до більшовицької границі. Однак ані чеське, ані німецьке, ані польське правительство не виявляють бажання перепустити Белю Куна через свою територію.

З ПОБУТУ АМАНУЛИ У ВАРШАВІ.

(ік) Нині другий день перебуває у Варшаві король Афганістану Аманула, святочно приниманий урядом. Раном королівська пара проїзжалася по Бельведерському Саді та Лазенках, потім була на сніданні у міністра закорд. справ Залеського, а підчас обіду на святочному принятті у ратуші. Після того має відбутися штучний показ пожарної сторожі, яка гаситиме фіктивний пожар Великого Театру. Наприкінці кор. пара буде на офіціяльній виставі в опері. Королеві Аманулеві уряд зробив уже дорогі подарки. м. і. в імени марш. Пілсудського передано йому літак польської фабрики в Познані, далі різблену рушницю і сто нормальних карабінів. У вчорашньому гіпічному конкурсі король так захопився, що запросив польських їздців на гіпічний конкурс до Афганістану. Зате пропозиція полювання в польських горах менше заімпонувала королеві, який щодо ловів в його батьківщині має полювання на тигрів і львів.

БУНТ У БІЛЬШОВИЦЬКІЙ ВЯЗНИЦІ.

(ік) У більшовицькій тюрмі в Полоцьку вибухнув бунт політичних вязнів. Вони оголосили були голодівку як протест проти поганої поведінки з ними. Тюремна сторожа приготовляла до них нові репресії наслідком яких вибухнув кровавий бунт. Приніс він остаточно 16 убитих серед вязнів і 6 убитих у відділі ДПУ, як і вязничої сторожі.

ЛЕТ ІЗ ПАРИЖА ДО БЕРЛІНА.

(ік) Літак французько-німецької спілки перелетів із Парижа до Берліна з 11 пасажирами, летючи без перерви. Пересічна скорість апарату виносила 190 км. на год. Є це перший випадок пасажирського безпосереднього лету з Парижа до Берліна.

Театри.

Міський великий театр:
1-го г. 3 попол. „Повста Йонткова".
1-го г. 7·30 веч. „Гамлет" (50% знижки).

Міський „Театр Новин":
1-го г. 8. веч. „Леді Ші".

КІНА.
„Аполльо": „Гураган" Ю. Бравна.
„Лев": „Гураган".
„Палас": „Пані Міністрова".
„Фатаморгана": „Танцюючий Відень".
„Байка": „Жіночий батальйон смерти".

НОВИНКИ

— **Чергове число „Діла"** вийде не в середу, але аж у четвер рано тому, що день 1. травня (вівторок) робітниче свято, в якому беруть гремідльну участь всі друкарські складачі.

— **Львівська хроніка.** На вул. Воля ч. 9 жінка лікераника Шіргус по втраті донька, з розпуки облила себе нафтою і підпалила себе; лежить у шпиталі поважно недужа. — 33-літній кімнатний маляр Бек хотів кинутись на львівській залізниці під колеса поїзду, але його вратували поліцаї. — У складах тютюневого монополю у Львові на вул. Шпиталі стверджено крадіжі на 10.000 зол. — Начальним міським лікарем призначений д-р Долінський. — На Замарстинові львівські нападники ограбили почтову касу: взяли 500 зол. і марки на 2000 зол.

— **Наш співробітник у Союзі чужих представників преси.** На загальних зборах нім. професійного Т-ва „Verband ausländischer Pressevertreter in Berlin", до якого належить більш як 80 закордонних кореспондентів, вибрали д-ра Зенона Кузелю як кореспондента „Діла" членом виділу на рік 1928-29. Є це мабуть перший випадок за кордоном, коли український журналіст входить до виділу союзу чужих представників преси.

— **Катастрофи й нещастя.** На шляху Львів—Янів пасажирське авто перевернулось; майже всі пасажири ранені. — Уздовж побережжа Атлантику борвій дійшов до околиць Ню Йорку і знищив багато „стейтів": Георгія, Арканзас, Фльоріду та Вірджінію. — На німецько-голляндській кордоні горять ліси. — В околиці Больцано ледовала засипав готель. — В Югославії та Каїро відчули нове тремтіння землі. — У нім. місті Ватеншайд гази в копальні вбили 7 шахтарів, а 40 ранили.

— **Жертви землетрусу.** Париська Ліга „Червоного Хреста" зібрала такі дані про шкоди спричинені землетрусом у Болгарії та Греції: 132 місцевостей знищених, 108 осіб убитих, 663 ранених, 13.490 будинків завалених, 17.407 домів покищо не до вжитку як захист, 265.000 осіб бездомних.

Магістрат кор. стол. міста Львова
Л. М. 30.576-28 / В. II — у Львові, д. 24 квітня 1928 р.

Оголошення.

Магістрат кор. стол. міста Львова подає до загального відома, що на підставі ухвали прибічної Ради з дня 29 березня і 19 квітня 1928 р. Тимчасова Управа Громади міста Львова продовжила побір дотеперішньої 50%-ої доплати до комунального податку в перевозових середників як предметів збитку на буджетовий рік 1928/29 на річ Громади міста Львова.

По думці пар. 93 уступ 2. статуту для міста Львова, прислугує право кождому членови Громади відносно повищого, внести уваги до подавчого протоколу Магістрату (Ратуш, партер, двері ч. 27) а то у 8 дневнім речинці по оголошенню т. є. від 2 травня до 9 травня ц. р. включно, які будуть предложені до засягнення вищого затвердження Надзірній раді.

Комісар Уряду в. о.
2100 Президента міста. 1-1

— **Українські і білоруські гості в Празі.** Із чеської Праги пишуть нам: Цими днями сюди заїхав по дорозі з міжнародного лінгвістичного конгресу в Газі проф. Всеволод Ганцов, керовник Комісії для складання словника живої української мови при Українській Академії Наук у Київі. Проф. Ганцов пробув у Празі кілька днів, зазнайомився з чеськими ученими й науковими закладами й виїхав для дальших студій до Берліна. Протягом цього літа він думає ще відвідати Амстердам, Париж і Швайцарію. Рівночасно з Ганцовим прибули до Праги член Інституту Білоруської Культури в Мінську Степан Некрашевич і голова Державного Видавництва Білоруси Дмитро Жилунович. Привезли вони між іншим сумну звістку, що білоруський національний поет Янка Купала поважно занедужав.

— **Дрібні вісти.** У Будапешті мають основувати дім для відратованих самогубців. — Минулого тижня урядова московська статистика недуг записала 11.000 випадків грипи. — Кайзер Вільгельм продав в Америку кілька цінних образів за кілька міл. марок. — Американські жидівські організації роблять заходи, щоби Америка вїхати 10.000 жидам із СРСР. — У касі хорих у Кошицях відкрили злоуживання на 6 міл. кор. Лікарі записували відвідини у недужих, у яких не були і брали за це гроші. — На міжнародній конкурсі танцюристів-аматорів у Ніцци першу нагороду здобув львівський громадянин д-р Магзамен(?).

— **Промоція.** На Карловому університеті в Празі промувався дня 20. квітня ц. р. Ве...гун Осип з Дрогобича на доктора медицини.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ. *(Народній Театр ім. Тобілевича під управою Нестора Величковського).* Третього дня Великодних свят відіграв Театр ім. Тобілевича 5 актову драму Н. Товстоноса п. з. „Шумі Марица" з болгарської боротьби Болгарії з турками. Цю п'єсу пройшла з повним успіхом і зробила сильне враження на глядачів та витвбурила велику охоту на очах слухачів, нагадуючи їм свої недавні минуле... Вистава почалася протягом 1 ½ години прихолила на салю ... Варго, щоби Театр відвідав ... на Галич, Товмач, Тисменицю ... сполучені місточка ... Дня 21. квітня ц. р. Надзірна Рада в Управа Театру ... в салі „Сокола" ... започаткувала ...

тему піднесення нашого театру та над способами притягнення нашого громадянства до діяльної співпраці, бо ще богато наших громадян ходить лише до польського театру, який під віншим оглядом не стоїть вище від нашого.

БЕЛЗ. Заходом культурних і просвітних установ у Белзі відбувся в дні 22. 4. п. р. в салі „Нар. Дому" концерт у честь Т. Шевченка. Нічого і згадувати би про такий концерт, бо його програма складена по давно втертому шабльонови. Декламації, співи, закінчення. Але річ у чому іншому. Концерти влаштовувані з нагоди таких свят як роковини Шевченка, Франка, „Просвіта" чи інших дають нам нагоду пізнати як ставляться до таких свят деякі одиниці нашої суспільности. Одні працюють, вкладають свій труд при організації концерту. Інші легковажать собі такі свята або й цілком нехтують ними. І так п. М. Галань емер. упр. школи не пожалів ні часу ні труду при вишколенню хору, п. В. Чарнецький упр. філії кооп. і О. Гембарівський заняллись технічною стороною концерту. Місцева інтелігенція у комплеті. Позамісцева як звичайно „недописала". Міщанство обмаль. На салі прорідно. З читалень тільки Перемисліо вислала своїх делегатів. Миле і гарне враження зробила на концерті появa д-ра Богдана Чайківського, адвоката із Сокаля, що приїхавши на концерт закінчив свято теплим словом. П. д-р Чайківський в часі свого короткого перебування в Белзі розвинув на широко закроєну скалю освітну працю та вложив богато труду у віднову культурного і просвітного життя у місті і околиці. — на жаль, після його відходу до Сокаля не знайшовся гідний переємник його замірів.

Організаційний рух.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД У БЕРЕЖАНАХ.

Український Повітовий Комітет УНДО в Бережанах скликав на день 18-го квітня ц. р. Повітовий Зізд делегатів громад бережанського повіту при співучасти запрошених послів і сенаторів 55-го і 54-го виборчого округа, щоби здати звіт з діяльности за минулий рік, та намітити шляхи дальшої організаційної праці. Зізд відкрив голова Пов. Комітету дир. Іван Петрицький, представляючи зібраним делегатам 36 громад в числі 340 людей присутніх сенаторів і послів, а саме сен. Василя Бараника з Залісся, пос. о. д-ра Педліка з Радехова, Степана Кузика з Рогатина, Володимира Целевича зі Львова, та організатора Підгаєччини п. Гринька Смаского з Божикова, яких появу привитав Зізд бурливими оплесками і повставанням з місць. Першим промовив сенатор Бараник складаючи привіт від Залішицької землі і подаючи коротко напрямні дальшої організаційної праці. Далі промовляв посол Степан Кузик, нав'язуючи до правно-державної заяви зложеної Українським Клюбом в польськім соймі і з черги пос. о. д-р Педліх, який говорив про міжпартійні відносини. Посол В. Целевич здав опісля короткий звіт з діяльности Українського Посольського Клюбу, а вкінці повитав Зізд організатор Підгаєччини сел. Гринько Смаскiв.

Після промов послів і представників інших повітів д-р В. Бемко склав звіт з діяльности Повітового Народнього Комітету за минулий рік, після чого п. Іван Штабалюк делегат Коївщини поставив внесення на уділення абсолюторії уступаючому Комітетові, яке принято одноголосно. Вибрано Повітовий Комітет в складі 60 представників всіх громад Бережанського повіту, а цей ширший Комітет вибрав з поміж себе Президію, якої головою став директор Іван Петрицький. Після вибору нового Пов. Комітету виголосив пос. В. Целевич організаційний реферат, який викликав серед присутніх велике захоплення, чого доказом були невгаваючі оплески присутніх. На пропозицію Івана Штабалюка Пов. Зізд представників 36 громад Бережанського повіту ухвалив одноголосно слідуючі резолюції:

І. Повітовий Зізд представників громад Бережанського повіту висловлює довіря Клюбови українських послів і сенаторів та одобрює правно-державну заяву, виголошену головою Клюбу в соймі дня 29-го березня ц. р. II. Повітовий Зізд представників громад бережанського повіту взиває всіх українських послів і сенаторів створити один національний посольський клюб та змагати всіма зусиллями до кращої долі свого народу. — Наприкінці новоизбраний голова Пов. Комітету дир. Іван Петрицький подякував делегатам за довіря і за участь в Зізді і попращав від присутніх усіх послів. Зізд закінчено відспіванням національного гимну.

Того самого дня вечером відбулося для запрошених послів і представників громад та місцевої інтелігенції „спільне Свячене", в якому взяло участь около 120 осіб. Місцевий парох о. д-р Стасюк і о. Соломка почали дари, причому співав мужеський хор з Вербова. Опісля розділилися присутні свяченим яйцем і засіли до скромної вечері, підчас якої промовляли сеніор бережанського громадянства Володимир Лаврівський, сел. Іван Турчин з Вербова, який в імени селянства витав представників українського народу, о. декан Завируха, проф. Іван Бабій, д-р Бемко, міщ. Теодор Вриднии, п. Олена Бережницька, студ. В. Метельський, сел. Гринько Смаскiв, який вніс здоровля української трудової інтелігенції, п. Федько Гевка і ін. Відповідали сен. В. Бараник, о. д-р Педліх і В. Целевич, якому як головному кандидатові золочівського округа влаштували присутні бурхливу овацію. Довго гомоніли кімнати Бесіди дружньою розмовою, а присутні винесли з цього дня найкращі спомини і відїхали піднесені на дусі для дальшої праці на місцях.

Зі спортового життя.

Україна І. — Екран І. 3:1 (0:1).
Україна ІІ. — Екран ІІ. 3:0 (0:0).

Вчорашніми змаганнями Україна частинно зреабілітувалася в очах своїх численних прихильників, що в числі понад 500 явилися на площі Сокола-Батька. Обі дружини України вийшли переможно в завзятій боротьбі за пункти, обі придбали для себе по два цінні пункти. Перемога другої дружини була цілком заслужена і при більшій амбіції нападу Україна II. могла й повинна була осягнути значно кращий, навіть двоциферний вислід. Перша дружина завдячує свою перемогу щастю і — брутальности противника.

Хід змагань Україна І. — Екран І. був мало цікавий. З самого початку напирала Україна, але все таки дала собі стрілити вже в 4-ій мінуті одні ворота, які має на своїй совісти воротар Труш, що мав мяч у руках і пустив його поза себе. Від того моменту гра вирівнюється, поки в 12-ій мін. не приходить до карамболю між Трушом і одним грачем Екрану, що наслідком нещасливого збігу обставин, без ніякої вини Труша, зломив ногу. Від тої хвилі Екран грав уже в десятку, а всетаки його перевага була аж надто очевидна. Так доведено гру до павзи.

По павзі Україна стала дещо напирати, що вивело грачів Екрану зовсім з рівноваги і вони почали помагати собі грубіттю і небезпечним фолюванням противників. Після кількох упімнень суддя виключив одного грача Екрану, так, що Україна мала сливе цілу другу половину гри тільки 9 противників проти себе. Не зважаючи на те, українська 11-ка не була довго в силі витиснути ні одного голя на брутальному противникові, що українських видців доводило просто до розпуки. Вже здавалося, що Екран в 9-ку зійде з грища переможцем, коли несподівано граючий на помочі Рак стрілив з далекого вільного першого голя для України. Ще не успокоїлися з радости симпатики України, як той же грач стрілив другого голя а за хвилю втиснув Цимбала, що грав теж у помочі, і третього. На тому й скінчилася та тяжка боротьба серед великого одушевлення української публики.

Щодо самої гри, то Україна грала вже дещо ліпше, як мин. неділі з Реверою, але всетаки виявилася дружиною слабшою, незіграною, мало стренованою і дивно отяжілою. Найліпшим грачем показався новий набуток України, Фльорко, але диавним дивом його партнери наче його бойкотували і допускали тільки рідко до мяча. З нових грачів списався ще добре Дицьо в обороні, що був певніший від Грещука, і сусід Фльорка в нападі Скрегота. З давніх грачів України відмітимо Борсука в помочі і Воробця в нападі, що працювали ревно і з посвятою. Інші не заслугують на ніяку згадку. Воротар Труш, як усе, непевний і пропустивши першого голя, який можна було вдержати, здеprимував відразу цілу дружину. Взагалі Україна потребує конче певного й рутинованого воротаря до своєї І. дружини, бо й Ревера, що того дня списався зрештою дуже добре в II. дружині, на нашу думку ледви чи ліпший від Труша. За таким воротарем требаб конче оглянутися.

Суддя п. Усяж дуже добрий.

Нові книжки й видання.

Бюлетин Союза українських торговців і підприємців у Ню-Йорку. Ч. 1. Квітень 1928 р.

Бюлетень Державного Видавництва України. Ч. 2. за лютий 1928 р. Харків.

Катальог пєс Театральної Бібліотеки Державного Видавництва України. Харків 1928.

Записки Чина Св. Василія Великого т. І. вип. 4. Зміст: Рукописи бібліотеки монастиря св. Онуфрія ЧСВВ у Львові (д-р Л. Гординський). Слова Климента Костецького (д-р О. Макарушка). Два життєписи св. Йосафата (о. Й. Скрутень). Акти трьох women наших Соборів (о. Г. Кинах). „Синопсис" паісієсько-підгорецького монастиря (Й. Скр.). Miscellanea. Бібліографія.

Die Ladwirtschaft in Mechike. Ihre Möglichkeiten in Gegenwart und Zukunft von B. T. Abbott Mexiko 1928.

Slovansky Prehled, sbornik pro poznavani politickeho, hospodarskeho, socialniho a kulturniho zivota slovanskych statu a narodu. Redaktor Adolf Cerny. Cislo 4. Duben. Rocnik XX. Praha 1928.

Przegląd Polityczny, czasopismo poświęcone zagadnieniom polityki zagranicznej. Warszawa. Styczeń luty 1928. Tom VIII. Zeszyt 1—2. Treść: J. Gawroński: Droga lądowa do Indji; Simonds: Stosunek Stanów Zjednoczonych do Ameryk łacińskiej; Prutenus: Problem Prus Wschodnich; Kronika.

НОТИ:

Іпполітов-Іванов М.: Птичий хор (Гей, підемо до діброви) і *Степовий Я.*: Заспіваю... для мішані хори. Видання Торбана ч. 170. Ціна 1 зол. 20 гр.

Я. Ярославенко: Ой, поїхав князь Ревута — на мішаний хор. Видання Торбана ч. 171. Ціна 80 гр.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру дир. П. Карабіневича:
Журавно: 2/V Вій.
3/V Гейша.
4/V. Царевич.

До Театру заангажовані: Арт. Ужгородського Держ. Театру п. Леонів, арт. Укр. Театру п. Миколенко і артистки Львівського Театру п-во Шевченківські і п-ні Гриніщак. Т-во закінчило успішно переговори і позискало на літний сезон кілька кращих сил з театру п. Стадника. Готується до постановки: Пташник з Тиролю, Весілля при ліхтарнях, Сорочинський ярмарок.

Учительська Громада в Чорткові відкриває 5. травня приготовляючий курс до гімназії. Наука безплатна. Зголошення в Управі української гімназії. 3—3

Самаритянський курс першої помочі в недугах і наглих випадках улаштовує Жіночий Кружок УПТ. ім. Ганни Барвінок з початком травня. Курс вестимуть фахові лікарські сили теоретично і практично. Виклади будуть відбуватися в домівці дівочої школи ім. Шевченка при вул. Мохнацького 12 у вечірних годинах два-три рази в тиждень. Курс безплатний за одноразовим датком на адміністрацію. Зголошення приймає і близших інформацій уділяє Управа дівочої школи ім. Шевченка. 2083 2—3

Зголошення на приготовні курси для дівчат і хлопців до кляси І. гімназії РШ. УПТ. і державної гімназії в Коломиї як також приготовні курси до 4. кляси гімн. РШ. УПТ. в Коломиї приймає Управа гімназії РШ. УПТ. (Народний Дім II. поверх) до дня 6-го травня ц. р. — Старшина Кружка РШ. УПТ. в Коломиї. 2089 3—3

Позір! До відома Батькам! Щоби допомогти батькам дати відповідну вимогам теперішнього часу освіту своїм донькам, відкриває монастир СС. Василіянок у Львові з днем 6. вересня 1928 р. на основі дозволу Міністерства Освіти, приватну середну школу заводово-промислову. Крім предметів загальної освіти обіймає програма науку: одної чужинної мови, товарознавства, господарчої географії та фахову науку кравецтва, кравецтва і білизнярства. Вписи відбуваються кождого дня від 1. травня 1928 в управі СС. Василіянок при вул. Длугоша ч. 17. Близші інформації уділяє управа устно і письменно. 2106 1—?

З приватних мужеських учительських семінарійних курсів Рідної Школи у Львові. Вступні іспити на І—IV курси будуть у другій половині червня. Вияснення й пораду в справі вписку і вступного іспиту до учительської семінарії можна дістати що-дня в передполудневих годинах у канцелярії дирекції (Львів, Крупярська ч. 15); з провінції листом. А. Крушельницький. 1-1

20-літний зізд товаришів, котрі ходили до 8 кл. в р. 1908 в українській гімназії в Перемишлі відбудеться 7. червня 1928 р. Зголошення і бажання слати на адресу Д-р І. Фільц, Вітошинська, Кичинаш, Перемишль вул. Миколая 6. 2103 1-3

П. Т. Членам Товариства Українських Правників пригадується, що Загальні Збори тогож відбудуться в четвер дня 3. травня 1928 о год. 17. евентуально без огляду на число присутних пів години пізнійше в салі „Бесіди" Руського 22 і проситься о найчисленнійшу участь. 2104 1-1

Виказ ч. 1. вплачених позичок і жертв на довінчення будови хлопячої школи ім. Т. Шевченка у Львові: Д-р Степан Федак 50 зол., Сенаторка Кісілевська 50 зол., Директор О. Пащак 30 зол., Ректор Чоменко 25 зол., Д-р Князевич 20 зол., Проф. Ст. Скоробогатий 20 зол., О. кан. Ганас 17 зол., О. кан. Іванчук з Іванчан 15 зол., Посол О. Луцький 10 зол., Реєнт Дудрович 10 зол., Реєнт Раставецький 10 зол., Реєнт Дяків 15 зол., Д-р Полянський 15 зол., Марія Ярошова 10 зол., Радник М. Ониишкевич 10 зол., Д-р Бик 10 зол., Д-р Сохацький 10 зол., Д-р Кульчицький зі Збаража 10 зол., Купець Бережницький 10 зол., О. Попович 5 зол., О. Клюк 5 зол., О. Осинис 5 зол., Ст. Бодиарова 5 зол., Купець Нестор 5 зол., Реєнт Качмарський 5 зол., Марія Струтинська 5 зол., Іван Болигра 5 зол., Радник Мельник 5 зол., М. Мельниківна 1 зол., О. Кміцикевич 1 зол., О. Декан Стерняк 5 зол., О. Купіль 5 зол., Д-р Рибачківський 5 зол., Д-р Лебедович 10 зол., Д-р Сліпий 5 зол., Д-р Голубовський 5 зол., Д-р Кассіян 1 зол., Проф. М. Ластовецький 5 зол., Д-р Шуровський 5 зол., Д-р Кос 5 зол., Д-р Балтарович 2 зол., Д-р Гамаль 4 зол., О. Кузьмович 3 зол., О. Сухий 5 зол., О. Семенюк 2 зол., О. Цегельський 5 зол., О. Семків 1 зол., О. Бодиновський 1 зол., О. Штокалко 5 зол., О. Бачинський (Козівка) 5 зол., Посол Кузик 10 зол. Разом 479 зол. Старшина Кружка Р. Ш. ім. Т. Шевченка дякує за наведені суми і просить о дальших датків Вп. Громадян, котрі одержали листи, та котрим лежить на серці добро шкільної дітвори.

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОВАЖНЕ Товариство... убезпечень пошукує здібних репрезентантів на терені цілої Східної Галичини. Письменні зголошення: Львів Почтова Скринка 72. 2095 1—1

КРИНИЦЯ вілля "Якубівка" біля Нових Лазничок поручає від 1. травня повні з повним удержанням по приступних цінах. Управа в українських руках. Зголошення: Олена Савицька вдова по священику, Криниця вілля „Якубівка". 2046 3—3

КУПИМО

Літер. Науковий Вістник за 1925, 1926, 1927 (комплети). Історію України-Руси Грушевського т. 7-ий а також інші томи — Оферти з поданням цін слати на адресу: Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10. 2078 2—3

4.50 коштує 6 ложочок до чаю з хінського срібла у Мандля, Коперника 11. 1812a) 11-15

УКІНЧЕНИЙ правник, пошукує посади адвокатського або нотаріяльного концепієнта Ласкаві зголошення на адресу: Зеред школи в Лужку головнім п. Соас. 2—2

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні Івана Зельтенрайха, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 б 80-7

СЛУЖБА БОЖА А. Ярославенка на мішаний хор: партитура з голосами 10 зол.; на мужеський хор: партитура 5— зол. Висилає „ТОРБАН" Львів, вул. Оссолінських 6. 1814 9-10

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ІНТЕЛІҐЕНТНИЙ шофер, українець, глядає посади. Згол. до адмін. „Діла" під „Сирена". 2060 3—3

Загальний Збір Філії Т-ва „ПРОСВІТА" в Станиславові
відбудеться в неділю, дня 6. травня ц. р. в салі Т-ва „Бесіда" (вул. Голуховського 20). - Початок Збору
2060 в год. 3. попол. 3—5

Конкурс.

Музичне Товариство ім. М. Лисенка філія в Тернополі прийме з днем 1. вересня п. р. управителя Музичного Інститута в Тернополі. Вимаганий державний іспит з музики. Платня після умови. Зголошення подавати до кінця травня ц. р. на адресу: Степан Андрусечко, Тернопіль, Міцкевича 28. За Виділ: Садовський голова, Андрусечко секретар. 2097 1—3

Шиpіть наш часопис!

Конкурс.

Кваліфіковані учителі середніх шкіл і кандидати на такихже учителів з фаховими іспитом або бодай в стадії іспиту можуть вносити зглядно поновити подання з документами о посади в гімназіях або учительських семинаріях "Рідної Школи" найдальше до дня 15. травня ц. р. на адресу Головної Управи „Рідної Школи" у Львові, Ринок 10 II. п. 2099

Оголошення.

Музичне Товариство ім. М. Лисенка філія в Тернополі відкриває з днем 1. вересня п. р. Музичний Інститут в Тернополі. Вписи приймає і інформації уділює О. Д-р Микола Конрад, Тернопіль Сенкевича 14 або IV. (упр.) гімназія.

ЗА ВИДІЛ:
Садовський голова. 2098 1-3 Андрусечко секретар.

Подяка.

Високоповажаному Панови Д-рові Максиміліянові Зайдлерові, Приматорові гінекольоґічної клініки Каси Хорих міста Львова, складаю цею дорогою найсердечнішу подяку за щасливе переведення дуже тяжкої операції у мене і за старанну і сердечну опіку в часі побуту на клініці. Дякую також сердечно Вп. Панам Д-рам Кованикові, Вайсеркові, Флакерові, і Вп. Пані Д-рові Маргулесівній за їх сердечне старання коло недужої. Окремо дякую сердечно Вп. Пану Д-ру Гарбецові, що в часі довгої реконвалесценції заходив відвідувати її дома, майже що дня, і за ради і вказівки що до дальшого лічення. Персоналові клініки а особливо Вп. Пані Кубальовій сердечне Спасибі за труди і старання понесені для хорої.
Львів, дня 30. квітня 1928. Юліян Цісик.
2101 1-1